

ቅድሚያ 5ዓመታት ሐዲጋ ባርዕ ሐዊ ናይ ታት TATTES
ንክብርቲ ሂወት ራኢ ሰላማዊ ሰልፊ

ዕለት 16 ወርሒ ሕዳር 2019 ሰዓት 15:00 ድሕሪ ቀትሪ ቦታ
ኣብ PLACE DE LA NAVIGATION
ቡዙሐት ንኩን X. SES

ለይቲ ዕለት 16 ሕዳር 2014 ፍቅሪ ሰጊድ ዝብህል ዕቁባ ሐታቲ 28 ዝዕድሚኡ ኤሪትራዊ ኣብቲ ኣብ ስዊስ ዝዓበየ መንበሪ ሰፍራ ዕቁባት ብዝተባርዑ ሐዊ ህይወቱ ሲኢኑ። ኮሙኡ ውን ካብ ኣርብዓ ንላዕሊ ሰባት ቆሲሎም ካብዙሉም ገሊኡም ብጣዕሚ ብከቢድ ዝኮነ መቁሰልቲ ተሃሲዮም። ካብቲ ዝቃጸለ ዝነበር ሐዊ ክህድሙ ካብቲ ህንጻ ደርቢ ንመረት ዘለሎም ክወርዱ ብምፍታን ዘጋጠሞም ጉዳት እዩ።

ኣብ 4 ሐምሌ 2018 የማነ ሸሙ ውዲ 20 ዓመት ሞይቱ ተረኪቡ ። ኣብ እዝ ክመጽእ ኮሎ ወዲ 17 ነፍ ናቱ ሞት ኣብቲ ስርዓት ዘሎ ናይ ዕቁባ ኣብ ትሕቲ ዕድመ መንእሰያት ዕግበት ዘይቡሉ ኣተሐህዞን ኣገባብ ኣምሐድራ ጭንቀታት ዝፈጥር ኮይኑ ዝረኤ ዘሎ ሐዲሽ ተጽዕኖ ምልክት እዩ።

ኣብ 27 መጋቢት 2019 ዓሊ ራዛ ዝባህል ወዲ 18 ዓመት ኣብቲ ዝቅመጠሉ ሰፈር ብሸም ኤትዋል(ETOIE)ዝጽዋዕ ነፍሱ ቀቲሉ ተረኪቡ። (ETOILE) ፍሉይ ቦታ መቐመጥ ትሕተ ዕድመ ኮይኑ ። ዓቕመ ኣዳም ዘይበጽሑ መንእሰያት ኣብ እዚ ማእከል መዕቆቢ ዘሎዉ ጽግዕኛታት ዝወርዶም ግፍዓዊ ስእሊ በቶም ኣቡኡ ዘሎዉ ምስክርነት ኣብ ልዕሊኦም ዘሎ ናይ ናብራ ኩነታት የብርህ።

ምስእዚ ሞት እዚ ኣብ ሞንጎ ዘተኣሳስር እንታይ እዩ? ዘይ ሰባዊ ኣተሐሕዛ ሲስተም ናይ ዕቁባኛታት ዝካየድ ደሎ ብላዕሎዎት ብመንግስቲ ጄነቭ ዝምውልዎ ሆስፒታል ጀነራል ዝባህል ትካል ናይ ሐገዝ ዘካየድ ምስ ካሎኦት ትካላት ግላውያን ተወከልቲ ናይ ጸጥታ ሐለውቲ በዚኤን ትካላት ዝርኤ ዘይፍትሐዊ ዘይሰባዊ ብመንግስቲ ጉልባብ ዝካየድ ኣብ እዝዉን ክልተ ዓቀብቲ ሕጊ ማለት ኣንላሪ ሀበር ኮሙ ውን ስቴነ ግራዲ ዝባህሉ ነቲ ምርመራ መምርሒ ኣገባብ ብግቡእ ክይከድ ዘደንጉዩ ዘለዉ።

ኣብዚ ናይ ታት ባርዕ ጉዳይ ባዕል ስልጣናት ንሳቶም ዝገብርዎ ናይ ምድናይ ኣብ ልዕሊ ነጻ ምርምር ወንጀል ዘዛዘም ይካራከርሉ ኣሎዉ። በጀካ ሐደ ሐደ ግዳያት ዓሰርተ ዝኮኑ ብርቱዕ ተጎዱኡ ንዋላሕደ ኣይካሐሱን ገና ድሕሪ እዝ ሐሙሽተ ዓመት ዝሐለፈ ድማ እምቢቶም ይቅጽሉ ኣሎዉ ኣብዛም ቁሩብ ምስክራት ተራፎም ዘለዉ ኣብ መሬት ጄነቭ ከም ብዓል ኣዮብ ዓዚዝ ። ኣብ ጉዳይ ናይ ዓሊ ወለዱ ኣብ ህዝባዊ ዓቃቢ ሕጊ ናይ ምክሳስ ኩነታት መሰል ተከልኪሎም።

ኣብዝ ሞታት ፖሊስታት ናይ ዕቁባ ፖሊቲካ ናይ ኢመግሪሽኒ ከንዲ ዕሙቕ ዝበለ ለውጥታት ዘምጽእ ሰነድ ምስናድ በኣንጻሩ ካብ ሐላፍነት ምዝላቅን ኣብቶም ዝፍትኑ ሕነ ምውጻእን ከም ናይ ኣዩብ ክይርሳዕ ምቅላስ ።

ብደርዘናት ደርዘን ዝቁጸሩ ናሽቱ ትሕቲ ዕድመን ኣጉባዝ ስደተኛታት (dits MNA) ብዙሕ ኣወርሕ ሐለፉ መሰል ናይ ትምህርትን ዝሐቸ መንበሪ ቦታን ሐፈሻዊ እንክብካቤ ንምርካብ ክቃሉሱ ጸኒሖም። እዞም ሰባት ብመንግስቲ ግን ተረሲዖም ኣብ ቅድሚያ እዚ ምንጻግ ሐላፍነት ከም ናታ ኩዕሶ መሊስካ ምምላስ ነዞም መንእሰያት ዓመጽን ሐዘንን ኩነታት ጭንቕትን ደለዎ የቀምጥዎም ኣሎዉ። ዘይትዕድልቲ ኮይኑ ጄነቭ ቢኢደሰባዊነት ካብ ካሎኦት ፍልይ ዝበለት ኣይኮነትን ። ኢዚ ስርዓት ኣብ ስዊስኣንድ ኣብ ኩሉ ቦታ ተሰፋ ዘቁርጽን ንሞት ዘዳርት ኮይኑ ከም ኣብ ዕለት 24 ወርሕ 10 2018 ላሚን ፍ ፣ ኣብ እስሪ ቤት ብላሽረት ኣብ ሎዛን (Blacherette Lausanne) ኣብ ዙሪካ (Zurich) ብዕለት 17 ወርሒ 3 2010 |ሐደ ዘግነቱ ናይጀሪያዊ ሐታቲ ዕቁባ ኣብ ኤርፖርት ክሎቶን ተሐኒቁ ከም ዝመተ ይፍለጥ። መንግስቲ ፈደራል ስዊስ ዉን ንኤሪትራ ከም ዉሕስ ሀገር እዩ ኢሉ ሰባት ንምምላስ ድለቱ ረብሓታቱ ንምሕላዉ እንዳሰርሐሉ ይርከብ ኣሎ።

ስጋብ እዞም ሰብ ስልጣን ሐላፍነቶም ቅድሚያ ምውሳይም ክንደይ ክንደይ ሰብ ክሞዉት እዩ _____
ኣብ ጄነቭ ኣብ ስዊስኣንድ ክንደይ ዓመት ክድሊ ኢዚ ፖሎቲካ ናይ ስደት ፍትሕ ነቶም ግዳያት ስጋብ ዝረክቡ _____
ክንደይ ተወሳኪ ናይ ሐላፍነት ውድቀት ፍታሕ ሰብኣውነት ?

ፍትሒ ምክልካል የለን _____ ውዲ ሰብ ምክሐድ የለን _____